

banken: øjensynlig haft et varmere Hjerte end Handelsbankens Direktion, der blev i hvert Fald ikke noget ud af denne Sammensmeltning. Det Forslag, der skal være forhandlet om, skal se saaledes ud — jeg siger foreløbig „skal“, jeg kunde maaske bruge et mere positivt Ord —, at Banken for Fredericia og Omegn skulde overtage Fredericia Bank, at Landmandsbanken skulde kvittere et vist Beløb, den har til gode i Fredericia Bank, og endelig at man skulde laane Banken for Fredericia og Omegn et stort Beløb paa meget ekstraordinære Vilkaar — der er nogle, der tale om rentefrit Laan, men det tror jeg dog ikke paa. Her synes altsaa Landmandsbanken, ligesom den gjorde den 23. Februar, da den vilde udvide Aktiekapitalen, at være klar over, at den havde Pligt — overfor sig selv og maaske overfor sine Kunder — til at redde den tidligere Filial. Ikke destomindre væltede den den 27. Maj, da Forhandlingerne bristede, det hele over paa Statskassen. Derfor siger jeg, at det er muligt — jeg har ikke Lov at drage Statens Repræsentanters Ord i Tvivl —, at der i Bankkomiteen den 28. Februar er faldet en Bemærkning, hvori Landmandsbankens Direktør har været saa forsigtig at give et eller andet til Kende, men jeg maa bestemt benægte, at der har foreligget en formel Beslutning. Forhandlinger om Sammenslutning ville vel heller neppe være blevne førte, hvis man var ganske klar paa, at Fredericia Bank ogsaa var inde under Statens Garanti i det nævnte Omfang.

Garantien for disse tre Banker — siger nu Statens Repræsentanter i Bankkomiteen — „mangler i og for sig formel Hjemmel.“ Nej, den mangler ikke i og for sig formel Hjemmel, thi den mangler absolut baade reel og formel Hjemmel. Ganske vist siges der i Tilslutning til Finansministerens berømte Erklæring, som jeg skal komme tilbage til, at der er blevet forhandlet i Finansudvalget. Jeg ved det ikke. Jeg spørger kun: Kan der fremlægges Bevis for, at Finansudvalget har bundet sig f. Eks. til Garanti for Fredericia Bank og Nibe-Bank, eller har man kun talt med et enkelt Medlem af Finansudvalget og saa troet, at den hellige Grav var vell forvaret? Den nuværende højtrædede Landbrugsminister, der vistnok den Gang var Finansudvalgets Leder, maa sikkert vide det, hvis der er sket saadant noget, for ham kunde man dog ikke være gaaet udenom.

Hjemmelen blev altsaa den berømte Skrivelse fra afdøde Finansminister Lassen, en Skrivelse, der er saa formløs, som en Skrivelse overhovedet kan være, naar der da ikke ligefrem skal mangle Underskrift paa den, og den er endelig ejendommelig rent konstitutionelt set. Det er blevet sagt af min ærede Kollega, det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), ved Finanslovens første Behandling, da han drog denne Sag frem her, at det var noget, der lignede Provisorisme. Ja, hvis det endda var Provisorisme! Men den plejer dog at være formelt, om ikke altid reelt i den Orden, den bør være. Det minder snarere om Enevoldstidens Kabinetsskrivelser, som Ministeren lader Kongen underskrive, Kabinetsskrivelserne fra Struensees Periode. Men nej, mine Herrer, det var ikke en Gang en Kabinetsskrivelse, thi de var formelt i Orden, det var snarere en Dagligstue- eller Sovekammerskrivelse, saa uformel var den. Jeg har aldrig set, at man modtager en saadan Skrivelse, at en Departementschef indstiller til en Minister og faar fra ham en saadan Skrivelse uden at — ja, jeg kender intet lignende Tilfælde.

Jeg kan her ikke undlade at gøre en Bemærkning om afdøde Finansminister Lassen, der har faaet det formelle og for en Del har det reelle Ansvar for Statens Indblanding i dette Forhold. Vi have alle beundret vor for tidligt afdøde Kollega som en ypperlig Journalist og en ypperlig Agitator, som en Mand med et hurtigt Hoved og med en stor Evne til at gribe alt i Farten. Men netop denne Evne til at gribe alt i Farten og denne Stilling at være Agitator og Redaktør, hvor man hver Dag skal træffe Afgørelse om en halv Snes Ting uden at faa Tid til at sætte sig nøje ind i dem, gør selvfølgelig at vedkommende i det Tilfælde, hvor han staar overfor en stor og vanskelig Opgave, ikke altid vil være den voksne. Den formelle Evne til at modtage det Stof, som en Departementschef giver ham, og til derefter at arbejde det, saa at det formelt ser kønt ud og er politisk smukt, er ikke ensbetydende med den Evne at tilegne sig Stoffet, forstaa det og beherske det, og den Evne synes jeg, den afdøde Finansminister ikke har haft. Og naar vi saa dertil føje, at denne Mand var dødssyg og kæmpede med en Heroisme, som var stor, ikke for at holde Livet oppe, men for at være med i Affærerne saa længe som muligt, var der, synes jeg, noget patetisk i, at denne Mand, som ligger i sin Seng med Døden ved